

Dopady genocidy v 90. letech 20. století na rwandskou populaci a její informovanost o plánovaném rodičovství

Abstrakt

Tato práce se zabývá demografickým vývojem a přístupem obyvatel k plánovanému rodičovství ve státě Rwanda. Časové rozmezí sledovaného vývoje je vymezeno druhou polovinou 20. století do současnosti. Prvním cílem je základní popis demografického vývoje daného státu v souvislosti s historickými událostmi. Je obecně známo, že války mají negativní dopad na populaci a ekonomiku státu. V 90. letech ve Rwandě vypukla občanská válka a přinesla velké populační ztráty. V tomto období stejně jako v mnoha dalších rozvojových zemích probíhala demografická revoluce, která je důležitá pro socioekonomický rozvoj státu a byla v důsledku genocidy pozastavena. Rwandská vláda začala touto dobou jako jedna z prvních s podporou programů plánování rodičovství, což mohlo mít příznivý dopad na urychlení demografického přechodu. Druhým cílem práce je zjistit, zda měla genocida vliv na tyto vládní intervence a pozastavila tím šíření povědomí a informací o plánovaném rodičovství mezi obyvatelstvo, a to pomocí médií. Posledním cílem práce je zjistit, zda mezi informovaností žen o plánovaném rodičovství prostřednictvím médií a vybranými klíčovými faktory, jimiž jsou místo bydliště, věk matky při narození prvního dítěte a nejvyšší úroveň vzdělání, je statisticky významný vztah. Analytická část práce je založena na datech z šetření Demographic and Health Surveys a výpočty jsou prováděny pomocí binární logistické regresní analýzy. Potvrdilo se, že občanská válka v 90. letech 20. století měla negativní dopad na socioekonomický i demografický vývoj státu Rwanda, přičemž důsledkem bylo i pozastavení probíhající demografické revoluce. Analýza ukázala, že ve sledovaných letech 1992, 2000 a 2014–2015 měly víceméně všechny zmíněné faktory statisticky významný vliv na informovanost obyvatelstva pomocí médií a povědomí genocidou narušeno nebylo, přičemž od 90. let jeho hloubka stoupá. Práce je doplněna stručným nastíněním historie zkoumaného území, socioekonomickými charakteristikami státu a vysvětlením demografické revoluce v souvislosti s demografickou dividendou, přičemž Rwanda je jedním ze států, která této populační výhody může v nejbližší době využít.

Klíčová slova: Rwanda, populace, demografická dividendy, rozvojové země, genocida, plánování rodičovství, logistická regrese, SPSS, Demografické a zdravotnické studie (DHS)